

TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET

Laura Fabritius kuoli 20.4.93 Espoossa. Hän oli syntynyt 16.7.1909 Suojärven Kuikkaniemen kylässä.

Laura kuului vanhaan suojärveläisten kulttuurisukuun. Hänen isänsä oli kautta Suomen tunnettu kanteleensoittaja Vanja Tallas. Vanja myös sanoitti ja sävelsi nyt uuteen nousuun lähteneen laulun 'Kahenpuolen rajua karjalaiset kasvaa'. Myös setä Paul Tulehmo oli sävel- ja runoniekka.

Trofimoffien kotiin keraantivivat parhaat murteen taitajat. Siellä kertoivat Suojärven kielestä Mutulin Marppa ja Säämäjärven sanat saneli Lukoskan mummo. Sanojen keraajana toimi Lauran tädin mies, ruotsinkielinen A.E. Ahtia.

Siiri Niemelä o.s. Bombin kuoli 15.4.93 Alastarossa. Hän oli syntynyt 2.8.1909 Suojärven Kuikkaniemen kylässä Vanja Bombinin tyttärenä. Evakontie vei hänet siskonsa luokse Alastaroon. Haudan lepoon Siiri siunattiin Kuopiossa.

Kirjailija, teatteriohjaaja Leo Närjä kuoli 1.4.93 Petroskoissa. Hän oli syntynyt 9.6.1945 Prääsän piirin Sissoilan kylässä.

Närjä aloitti teatteriopinnot v. 1967, valmistui 1970 ja työskenteli siitä lähtien Petroskoissa Suomalaisessa teatterissa. Vielä vaikean sairautensa aikana hän kirjoitti ja ohjasi teatterille karjalankielisen näytelmän 'Huikkua paju karjalaine', jota yhä esitetään menestyksellä.

Taidehistorian professori Lars Pettersson kuoli 4.4.93 Helsingissä. Hän oli syntynyt 12.8.1916 Ruovedellä.

Sodan aikana hän aloitti Itä-Karjalassa kirkkojen ja talojen tutkimisen ja julkaisi v. 1950 väitöskirjan Äänisniemen kirkollinen puuarkkitehtuuri.

Kun Nikita Hrustshev salli turistien tuloa Karjalaan, niin Lars oli ensimmäisten mukana hankkimassa lisätietoja sekä auttamassa asiantuntijana, kun Kizin saaren kirkkoja ryhdyttiin kunnostamaan.

Paljosta saavat karjalaiset olla kiitollisia Lars Petterssonille kulttuurinsa kirjauksista, sillä puskutraktorit ovat kulkeneet jo monien talojen ja kirkkojen ylitse.

Liikemies Juho J u k o l a kuoli 5.3.93 Kuopiossa. Hän oli syntynyt 29.9.1901 Mäntyselän kunnan Hokanmäen kylässä, ja kuului Doroisten sukuun. Perimätiedon mukaan Doroiset olivat muuttaneet 1600-luvulla Tveristä Aunuksen Karjalaan.

Juhon syntymäkylä on kielitieteellisesti mielenkiintoista aluetta. Se oli Vepsästä alkaneen, Äänisen rantaa kulkeeneen lyydin kielen pohjoisinta

Juho Jukola.

reunaa. Ei ole ihme, että varsinaiskarjalaa puhuneet lintajärveläiset sanoivat naapureistaan: "Tiän kyläs ylen pahoin paistaan".

Karjalan kansan oikeuksien puolustaminen vei Juhon moniin kahinoihin 1920-luvun alun kahta puolta. Toiminta ei miellyttänyt uusia isäntiä. Juhon veljiensä kera piti paeta Suomeen. He valitsivat asuinpaikakseen valtavaan taloudelliseen nousuun lähteneen Suojärven pitäjän.

Juho aloitti puutavara-alalla, siirtyi kauppiaksi Lapinjärvelle ja tuli sieltä johtamaan veljesten perustamaa kauppahuonetta Suojärven Välikylään.

Evakkotaival päättyi Kuopioon. Sielläkin Juho aloitti kauppahommat, mutta huomasi pian, että korttelikaupan aika oli ohi. Hän siirtyi kannattavampaan toimintaan — pesetti kuopiolaiset ja maajoitti koululaiset.

Kuopion ortodoksisesta seurakunnasta ja sen pääkirjokosta tuli Juholle kuin toinen koti. Pitkästi yli 30 vuotta hän toimi kirkon isännöitsijänä.

Salmin mestarijoukkue v:ltä 1955. Oik. Mikko Röppänen, vas. Suviojan veljekset Pauli, Mikko ja Heikki.

Kauppias Mikko R ö p p ä n e n kuoli 16.4.93 Helsingissä. Hän oli syntynyt 10.7.1911 Salmin Manssilassa ja kuului tunnettuun salmilaiseen Röppänen liikemiessukuun.

Jo 16-vuotiaana poikasena hän hoiti Suojärvellä toimineen suuren tukkisuovaton kasvoihin tehtäviä. Vartuttuaan hän matkusti Petsamoon nikkeliyhtiön palvelukseen. Sen jälkeen oli vuorossa Högfors Karkkilassa.

Monipuolisen kokemuksen hankittuaan Mikko perusti osto- ja myyntiliikkeen Helsinkiin. Ortodoksina hän ei koskaan suostunut ottamaan ikoneja myytäväksi.

Mikko oli mukana karjalaisessa toiminnassa. Hän kuului Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkkoneuvostoon sekä Ent. salmilaiset ry:n johtokuntaan, joka Jussi Niemeshon johdolla nosti salmilaiset pitäjäsurojen kärki-paikoille.

Kun Mikko oli rauhallinen ja harkitseva kokousedustaja, hänen puheenvuorojaan kuunneltiin tarkasti.

Kyykkää oli löytö jo Petsamon nikkeli-kaivoksella. Juuri tästä aiheesta — kyykkä työpaikkaurheiluna — Mikko

Karjalaisuus oli Juholle venneriperintöä. Sitä hän puolusti ja oli toiminnassa mukana. Jo 1920-luvulta lähtien hän oli Karjalan Sivistysseuran jäsen. Kun 1950-luvulla ryhdyttiin solmimaan Suomesta yhteyksiä Ruotsin Boråsiin muuttaneiden kanssa, Juho oli mukana KSS:n lähetystössä. Matka ei mennyt hukkaan. Juho tapasi perillä monia kyläläisiään, jotka olivat paenneet Suomesta kuullessaan sisäministeri Yrjö Leinon pidätysmääräyksistä.

Pitkäaikaista tuttavaani ja sitkeän yrittäjän muistoa kunniottaen

KOSTI PAMILO

kirjoitti artikkelin Karjalan Heimoon.

Risto K a r h u kuoli pitkään ikään ehtineenä Orimattilassa 30.3.93. Hän oli syntynyt 10.4.1896 Latvajärven Njauvunvuorassa, jossa oli aikoinaan neljä asuttua taloa.

Anna (Anni) S a a s t a m o i n e n, ent. Ylärinta o.s. Hirso kuoli Suomussalmella 6.5.93. Hän oli syntynyt Uhtualla 7.4.1914.

Outi K i l p o n e n o.s. Bogdanoff kuoli 79 vuoden ikäisenä Kajaanissa 9.5.93. Hän oli syntynyt Vienan-Karjalasta.

Kalevalasta uusi painos Petroskoissa

Karjalan kulttuurirahasto on julkaissut tuoreen painoksen Kalevala-epoksesta. Runot ovat siinä kolmella kielellä; suomeksi, venäjäksi ja englanniksi.

Runot on koontanut Zifa Jusupova ja teoksen kuvittaja on taiteilija Boris Akbulatov.